

Rávvagat doavttirgrádastudentii

Dohkkehuvvon Sámegiela ja sámi girjjálašvuodža
doavttirgrádaprográmma stivrras 14.2.2023

Sisdoallu

1.	Láidehus.....	4
2.	Stipendiáhta virgádeapmi	5
3.	Ohcan doavttirgrádaprográmmii ja sisaváldin	6
4.	Doavttirgrádašiehtadus ja bagadalli nammadeapmi	7
5.	Bagadalli lonuheapmi	8
6.	Stipendiáhta geatnegahton barggut	9
7.	Kurssaid sisuheiveheapmi doavttirgrádaprográmmii.....	10
8.	Prošeaktačilgehusa oðasteapmi.....	11
9.	Stipendiáhttašiehtadusáigodaga guhkideapmi	12
10.	Stipendiáhtaid jahkásaš raporteran	13
11.	Bagadalliid jahkásaš raporteran	14
12.	Oahppooasi dohkkeheapmi	15
13.	Oktasaš grádat ja cotutelle-šiehtadusat.....	16
14.	Nákkosgirjji loahpalaš gárvvisteapmi ovdal go dat ohccojuvvo árvvoštallamii.....	17
15.	Ohcan nákkosgirjji árvvoštallankomitea árvvoštallamii	18
15.1.	Sisaaddin árvvoštallamii: Ohcamuš ja mildosat	18
15.2.	Árvvoštallankomitea nammadeapmi	18
15.3.	Árvvoštallankomitea cealkámuš.....	19
15.3.1.	<i>Komitea cealkámuš: Nákkosgirji dohkkehuvvo</i>	20
15.3.2.	<i>Komitea ávžhuha dievasmahttit nákkosgirjji ovdal loahpalaš cealkámuša</i>	20
15.3.3.	<i>Komitea cealkámuš: Nákkosgirji ii dohkkehuvvo</i>	21
15.4.	Árvvoštallankomitea ovttamielalaš dahje juohkásan cealkámuš.....	21
15.4.1.	<i>Ovttamielalaš cealkámuš</i>	21
15.4.2.	<i>Juohkásan cealkámuša guorahallan</i>	22
15.5.	Geahččaladdanlogaldallama ja nákkáhallama áiggit sohppojuvvorit	22
16.	Nákkosgirji dohkkehuvvo almmuheapmái	23
16.1.	Erratalistu: manjimuš meattáhusaid divvun ovdal go nákkosgirji almmuhuvvo	23
16.2.	Nákkosgirjji deaddileapmi.....	23
16.3.	Nákkosgirjji almmuheapmi girjin ja digitála hámis Bibsys Brages	24
17.	Nákkáhallandilálašvuhtii ráhkkanepmi	26
17.1.	Geahččaladdanlogaldallan	26
17.2.	Nákkáhallan	26
18.	Eará geavatlaš dieđut	28

18.1.	Preassadieðáhus ovdal nákkáhallandilálašvuoða.....	28
18.2.	Nákkáhallanbeaivvi lunša, gáfestallan ja doavttirdoalut dahje -mállásat.....	28
18.3.	Nákkáhallamii gullevaš goluid eretgeassin vearrodieðáhusas	28

1. Láidehus

Rávagihppagis leat dieđut maid doavttirgrádakandidáhta dárbbasha iežas doavttirgrádaohpu áigodagas. Gihppaga vuodđun lea universitehtaid ja allaskuvlaid láhka, nationála kvalifikašuvdnarámmavuogádat alit ohpui ja čuovvovaš dokumeanttat:

- [Sámi allaskuvlla filosofija doavttirgráda láhkaásahus](#) (dás duohko teavstta: láhkaásahus)
- [Njuolggadusat doavttirgráda \(PhD\) prográmmii sámegielas ja sámegiela girjálašvuoda Sámi allaskuvllas](#) (dohkkehuvvon 2013:s)
- [Sámegiela ja sámi girjálašvuoda doavttirgrádaprográmma stivra](#)
- [Oahppodoaimmaid kvalitehtagiehtagirjji doavttirgrádaprográmmakapihtal](#)

Rávagihpa ii govča buot vejolaš beliid, áššiid dahje prosedyraid maid doavttirgrádakandidáhta/stipendiáhtta sahttá dárbbashit doavttirgrádaprográmma áigodagas. Sámi allaskuvlla oahpuid hálldašeams leat oppalaš njuolggadusat, prosedyrat ja rutiinnat mat ledje juo sajis go ásahus bijai johtui doavttirgrádaprográmma 2016:s, ja dat gustojit maiddái doavttirgrádaohppui muhto eai čilgejuvvo dán gihppagis sierra.

Ávžuhuvvo ahte buot studeanttat Sámi allaskuvllas oahpásnuvvet dáidda:

- [Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga oppalaš oassi](#)
- [Váiddaáššiid rutiinnat](#)

2. Stipendiáhta virgádeapmi

Ohcci oažžu bargiidossodagas virgefálaldaga go Sámi allaskuvlla fágavirrgiid virgáibidjanorgána (FVO) lea mearridan fállat stipendiáhttavirrggi ohccái. Vuolláičállin ja sisafievrredeapmi dáhpáhuvvá allaskuvlla rutiinna [vuodul](#).

Stipendiáhta vuosttaš guovtti bargovahkkui bargiidossodat ráhkkanahttá ja hábme oahpásmuvvanplána. Oahpásmuvvanplánas stipendiáhtta oahpásmuvvá iešguđet ossodagaide muhto maiddái iežas rivttiide ja geatnegasvuodaide Sámi allaskuvlla bargin.

Dábálaččat vurdojuvvo ahte stipendiáhtta lea álggus Diehtosiiddas, vai oahpásnuvvá kollegaide ja bargobirrasii burens. Lea erenoamážit dehálaš ahte stipendiáhtta beassá oahpásnuvvat fágabirrasii, ja goahejođiheaddjis lea ovddasvástádus láhčit dili dákkár oahpásnuvvamii.

Doavttirgrádstipendiáhtaid njuolggadusaid virgáibidjankapihtalis boahtá ovdan ahte virgádeapmi eaktuda ahte stipendiáhtta beassá doavttirgrádaprográmmii, ja jus ii válđojuvvo sisa ovttage doavttirgrádaprográmmii golmma mánu áigodagas, de virgádeapmi loahpahuvvo:

Eaktun doavttirgrádstipendiáhtavirgái álgimii lea ahte ohcci válđojuvvo sisa doavttirgrádaprográmmii. Dutkanoahpu loahpalaš plána galgá dieđalaš virrgiid virgáibidjaneavttuid láhkaásahusa § 1-3 (8) mielde leat dohkkehuvvon ja šihttojuvvon manjemusat golbma mánu manjel go virgái lea álgán. Plána galgá čilget mo dutkanáigodaga bargoáigi lea juhkojuvvon dutkanohppui ja geatnegahttojuvvon bargui. Plána galgá maiddái namuhit ovddasvástideaddji akademalaš bagadalli ja čilget makkár bagadallan vurdojuvvo ja jurddašuvvo.

Doavttirgrádstipendiáhtta ii sáhte sirdit eará doavttirgrádaprográmmii šiehtakeahttá bargoaddiin.

3. Ohcan doavttirgrádaprográmmii ja sisaváldin

Virgáduvvon stipendiáhtta ohcá doavttirgrádaprográmmii virgádeami mañjil, muhto áinnas ovdal go álgá virgái. Áigemearri beassat doavttergrádaprográmmii lea golbma mánu mañjel virgádeami.

Ohccit ávžžuhuvvojit ohcat beassat doavttirgrádaprográmmii elektrovnnaš vuogádaga bokte. Ohcama sáhttá maid sáddet boastta mielde Sámi allaskuvlii dahje sihkkaris e-boastta bokte čujuhussii postmottak@samas.no.

Ohcci galgá sáddet dahje laktit elektrovnnaš ohcanvuogádahkii čuovvovaš dokumeanttaid (gč. láhkaásahusa § 5-1 ja ohcanskovi):

1. Sierra ásahuvvon ohcanskovvi.
2. Čađahuvvon master-/váldofága-/ámmáteksámena dahje vástideaddji duođaštus (-aid).
3. Duođaštusa/árvosátneduđaštusa čađahuvvon vuolit grádas.
4. Eará vejolaš skuvllaid/oahpuid duođaštusa/árvosátneduđaštusa.
5. Prošeaktačilgehusa (5-10 siiddu), geahča doavttirgrádaohpu prográmmaplána 3. oasi.
6. Stipendiáhttavirgádeami fágalaš árvvoštallanlávdegotti cealkámuša.
7. Olgoriikkas čađahuvvon oahput: árvvoštallamat oahpuin mat huksejít sisaváldingealbbu (váldde oktavuođa oahppohálddahusain juos dakkár árvvoštallan váilu).
8. Vejolaš duođaštusat čađahuvvon eksámeniin/kurssain, jus ohcá dohkkehuvvot oahpu ja/dahje doavttirgurssa oassin.
9. Juos nákkosgirji čállojuvvo eará gillii go sámegillii, de dan ferte ákkastallat (vrd. prográmmaplána).
10. Eará vejolaš mildosat.

Oahppohálddahusa áššemeannudeaddji meannuda sisaváldinášši prográmmastivrii mii mearrida sisaváldima. Go kánidáhta lea váldon sisa doavttirgrádaprográmmii de álggahuvvo doavttergrádašiehtadusbargu mainna sisaváldin proseassa loahpahuvvo.

4. Doavttirgrádašiehtadus ja bagadalli nammadeapmi

Go kandidáhtta lea beassan sisa prográmmii, de formaliserejuvvo doavttirgrádaprográmmašiehtadus mas rievttit ja gáibadusat regulerejuvvojít šiehtadusáigodagas. Šiehtadusas šihttojuvvo earret eará gii lea stipendiáhta váldobagadalli, ja vejolaččat mielbagadalli. Stipendiáhtat geat fágalaččat gullet eará ásahusaide atnet guoskevaš ásahusa doavttirgrádašiehtadusmála. Stipendiáhtat geat čuvvot Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprográmma atnet doavttirgrádašiehtadusmála mii lea ruovttusiiddus.

Doavttirgrádašiehtadusas leat guokte oasi: A-oassi ja B-oassi. Doavttirgrádakandidáhttat geat eai leat virgáduvvon Sámi allaskuvllas galget čállit šiehtadusa mas lea golbma oasi: A-oassi, B-oassi ja C-oassi.

A-oassi: Oppalaš oassi man buohkat geat leat váldon sisa doavttirgrádaprográmmii galget deavdit. Šiehtadusa oassebealit lea kandidáhta ja goahti.

B-oassi: Šiehtadus doavttirgrádaohpu fágalaš bagadallama hárrái galget buot kandidáhttat geat leat beassan sisa doavttirgrádaprográmmii čállit. Buot nammaduvvon bagadallit galget vuolláičállit dán oassái.

C-oassi: Šiehtadus gaskal ekstearna ásahusa ja Sámi allaskuvlla doavttirgrádaohpu čáðaheami birra čállojuvvo dušše kandidáhtaide geain lea bargobáiki eará ásahusas.

Stipendiáhtta galgá ieš háhkut bagadallis ja earáin vuolláičállosiid iežas doavttirgrádašiehtadussii, ja máhcaha dan dutkanhálddhussii. Doavttirgrádašiehtadusa gávnat siiddus <https://samas.no/se/a/dutkan/doavttirgradaprogramma>, ja sádde sisabeassanohcama doavttirgrádaprográmmii. Oahppo- ja dutkanhálddahus neavvu dárbbu mielde.

Stipendiáhtta viežzá doavttirgrádašiehtadusmála [intraneahdas](#) ja deavdá dasa dieđuid mat gullet prošekti.

Stipendiáhtta čállá vuollái A-šiehtadusa § 13 ja B-šiehtadusa § 9. Jus stipendiáhtta dárbbaša veahki šiehtadusa deavdima oktavuođas, de oažu veahki dutkanhálddahusas.

Stipendiáhtta sáhttá árvalit alcces bagadalli. Dakkár árvalusaid ovddida prográmmajođiheaddjái. Goahejođiheaddji ja prográmmajođiheaddji árvvoštallaba álggus váldobagadalli siskkáldas fágaresurssaid gaskkas. Mielbagadalli (-t) sáhttá leat juogo siskkáldas dahje olggobeali fágaresurssat. Go lea čielgan geat galggaše bagadallit, de goahejođiheaddji gulahallá bagadalliiguin ja nammada sin doibmii doavttirgrádašiehtadusa ja bálkášiehtadusa vuolláičálliin. Stipendiáhtta koordinere šiehtadusa vuolláičállima ja háhká ieš vuolláičállosiid bagadalliin.

Jus stipendiáhtas galgá leat bargosadji eará ásahusas, de galgá maid C-šiehtadus čállot mas čielggaduvvojít eavttut dan hárrái.

Go stipendiáhtta, bagadalli (-t) ja goahejođiheaddji leat vuolláičállán doavttirgrádašiehtadusa, de dutkanhálddahus ovddida šiehtadusa doavttirgrádaprográmmastivrrajođiheaddjái, guhte vuolláičállá go kandidáhta lea váldojuvvon sisa prográmmii.

5. Bagadalli lonuheapmi

Jus kandidáhtta dahje bagadalli mielas nubbi oasálaš ii deavdde geatnegasvuodaidis bagadallanšiehtadusa §§ 4 ja 5 mielde, de galgá oasálaš, guhte oaivvilda ahte geatnegasvuodat rihkkojuvvoyit, váldit ášsi ovdan nuppiin oasálaččain dahje goahtejodiheddjiin guhte galgá geahččalit veahkehit čoavdit ášsi.

Filosofija doavttirgráda láhkaásahusas (§ 7-2) čuožzu ná:

Sihke doavttirgrádakandidáhtta ja bagadalli sáhttá dáhttut goađi nammadit kandidáhtii ođđa bagadalli. Bagadalli ii sáhte geassádit ovdal go ođđa bagadalli lea nammaduvvon. Sierramielalašvuodaid, mat gusket bagadalli ja kandidáhta fágalaš vuogatvuodaide ja geatnegasvuodaide, sáhttá sihke bagadalli ja kandidáhtta buktit DOS guorahallamii ja mearrideapmái.

Jus lea dárbu lonuhit bagadalli ja buot bealálaččat leat ovttaoavilis bagadalli lonuheapmái de goahtejodiheddji sáhttá mearridit lonuhit bagadalli.

Jus eaba ságaškuššamiid manjá boađe ovttaid das mo čoavdit dili, de sáhttá kandidáhtta dahje bagadalli bivdit bagadallanšiehtadusa (B-oasi) cealkit eret.

Eretcealkinbivdda galgá ovddiduvvot goahtejodiheddjái. Oasálaš, guhte álgghaha ášsi, galgá sáddet kopijja nuppi oasálažžii. Goahtejodiheddji čuovvola ášsi ja jus mearriduvvo lonuhit bagadalli de oačču kandidáhtta ođastuvvon doavttergrádašiehtadusa.

6. Stipendiáhta geatnegahhton barggut

Stipendiáhtta virgáduvvo dábálaččat njealji jahkái. Nákkosgirjji cállinbargu, nu gohčoduvvon dutkanoassi, vástida 150 oahppočuoggái dahje oktiibuot 2,5 jahkái. Oahppooassi ges vástida 30 oahppočuoggái, ½ jahkái, mas kandidáhtta čađaha njeallje kurssa, nu go prográmmapláanas čilgejuvvo. Stipendiáhtta guhte lea virgáduvvon njealji lagi áigodahkii galgá ovtta lagi, dahje 25 proseantta bargoáiggistis, doaimmahit nu gohčoduvvon “geatnegahtojuvvon bargguid”, maid goahteráđđeaddi pláne ovttas doavttirgrádastipendiáhtain. Dát lea regulerejuvvon Sámi allaskuvlla doavttirgrádastipendiáhtaid njuolggadusaid § 5, mas čuožžu:

Plána goas ja maid doavttirgrádastipendiáhtta galgá bargat geatnegahtojuvvon bargguid, galgá mearriduvvot manjimustá golbma mánu manjel go lea álgán virgái. Lea lagamus hoavdda ovddasvástádus ahte plána ráhkaduvvo.

Geatnegahtojuvvon barggut eai galgga báhcit virgáibidjanáigodaga loahppageahčái. Manjemus guhtta (6) mánu galget várrejuvvot aivvefal doavttirgrádabargui.

Plána mii stipendiáhttaáigodaga vuosttaš golmma mánu siste ráhkaduvvo doalahuvvo nu guhkás go vejolaš ja sáhttá rievdaduvvot dušše buriin ákkaiguin, ovdamearkka dihte jus oahppu sirdojuvvo eará áigodahkii.

Geatnegahtojuvvon bargguid plána vurkejuvvo stipendiáhta dutkanmáhppii.

7. Kurssaid sisahiveheapmi doavttirgrádaprográmmii

Kandidáhta sáhttá ohcat ovdal čađahuvvon oahpu sisahivehuvvot maŋŋel go lea ožon ja váldán vuostá oahpposaji. Jus áigu čađahit kurssa eará ásahusas maŋŋel go lea váldon sis doavttirgrádaohppui, de galgá ohcat kurssaid dohkkehuvvot iežas doavttirgrádaprográmma ohppui. Ohcamuš sáddejuvvo oahppoháld dahussii. Loahpalaš dohkkeheapmi dakkko maŋŋel go kandidáhta lea čađahan kurssa, ja go lea buktán oahppoduđaštusa Sámi allaskuvlii.

Sisaheivehanohcamat ovddiduvvojit oahppoháld dahussii ohcanskoviin dahje Studentweba bokte. Dábálačcat lea oahporáđđeaddi áššemeannudeaddji sisahivehanáššiin. Áššit meannuduvvojit *universitehta- ja allaskuvlalága § 3-5 vuosttaš lađđasa* mielde. Doavttirgráda prográmmastivra dakhá mearrádusa sisahivehanáššiin.

Eanet dieđut leat láhkaásahusas *Forskrift om godkjenning og fritak fra høyere utdanning ja Sámi allaskuvlla filosofiija doavttirgráda láhkaásahusa § 8-1*, gos čuožžu e.e: "Oahpooassi galgá sistisdoallat fáttáid, mat dahket unnimustá 30 oahppočuoggá ja main unnimustá 20 oahppočuoggá čađahuvvojit sisaváldima maŋŋá. Fáttát mat gullet oahpooassái, eai berre leat boarrásabbot go guokte jagi dalle go kandidáhtta váldojuvvo sisa prográmmii."

8. Prošeaktačilgehusa oðasteapmi

Doavttirgrádaprográmma lágkaásahusa § 5-1 cealká ná:

Kandidáhtta ja váldobagadalli galgaba joðánepmosit ja unnimustá golmma mánu sisa sisaváldima manjá guorahallat prošeaktačilgehusa ja árvvoštallat leago dárbu muddet dan.

Jus kandidáhtta ja váldobagadalli šiehttaba muddet prošeaktačilgehusa, de kandidáhtta doaimmaha oðastuvvon prošeaktačilgehusa dutkanháld dahussii, guhte vurke oðða prošeaktačilgehusa kandidáhta dutkanmáhppii.

9. Stipendiáhttašiehtadusáigodaga guhkideapmi

Nu go phd-láhkaásahusa § 5-3 nuppi oasis čuožzu, de sáhttá šiehtadusáigodat guhkiduvvot: "Šiehtadusáigodat sáhttá guhkiduvvot bargi vuogatvuodaid vuodul, dahje dat galgá čielggaduvvot erenoamážit oahpu ruhtadeami oktavuoðas."

Guhkideamit mat dakkorit láhkavuðot permišuvnna geažil meannuduvvojít hálddahuslaččat.

1. Bargiidossodat oažu dieđu NAV:s ahte stipendiáhtta lea permišuvnnas.
2. Bargiidossodat rehkenastá ođđa loahpahandáhton stipendiáhtti ja sádde ođđa bargošiehtadusa stipendiáhtti.
3. Stipendiáhtta čállá vuollái bargošiehtadusa ja máhcaha dan bargiidossodahkii.
4. Stipendiáhtta sádde dieđu iežas bagadallái (-iide) ahte stipendiáhttaáigodat lea manjuduvvon.
5. Dutkanhálddahus sádde formálalaš dieđu bagadallái ahte bagadallanáigodat lea manjuduvvon.

Jus kandidahta ohcá bargoágodaga guhkideami (vai oažu eanet bargodiimmuid) dahje virgelobi (vai beassá botket iežas stipendiáhttaáigodaga omd. eará bargguid doaimmaheami dihte) de meannuduvvo ohcamuš FVO:s, gos mearrádus válđo stipendiáhttaáigodaga guhkideami birra.

1. Stipendiáhtta sádde ohcamuša bargiidossodahkii. Ohcamušaide mat gusket láhkaásahusa § 2-3 (6) gáibiduvvo árvvoštallan bagadallis (-in) man olu stipendiáhtta lea manjonan
2. Bargiidossodat válmmaštallá ja lokte ášsi FVO:s
3. Bargiidossodat vástida ohccái FVO mearrádusain. Jus oahpporievtti guhkideapmi galgá meannuduvvot, de addo diehtu ohccái ahte oahpporievtti guhkideapmi meannuduvvo sierra.
4. Jus guhkideapmái biddjojit eavttut maid bagadalli (-t) ferte árvvoštallat ovdal guhkideapmi lea gustovaš, de bargiidossodat válđa váldobagadalliin oktavuoða.
5. Stipendiáhtta dieđiha iežas bagadallái (-iide) jus stipendiáhttaáigodaga loahpahandáhton rievđá.
6. Bargiidossodat sádde dieđu oahppo- ja dutkanhálddahussii stipendiáhttaáigodaga rievđama birra.
7. Oahppohálddahus meannuda oahpporievtti guhkideami ja sádde mearrádusa studentii. Jus oahpporiekti guhkiduvvo, dat registrerejuvvo FS:i. Jus ii guhkiduvvo, de addo studentii diehtu dan väikkhusaid birra. Dieđut vurkejuvvojít kandidahtamáhppii.
8. Dutkanhálddahus sádde formálalaš dieđu bagadallái dieđu goassážii bagadallanáigodat lea jotkojuvvon.

10. Stipendiáhtaid jahkásaš reporteren

Sámi allaskuvla čuovvulahttá buot ásahusa stipendiáhtaid fágalaš ovdáneami. [Intraneahdas](#) lea reporterenskovvi, mainna buot stipendiáhtat jahkásacčat galget reporteret prošeavtta ovdáneami.

1. Stipendiáhtta oažju miessemánu 20. beaivvi juohke jagi muittuhusa reportererema birra.
2. Stipendiáhtta reporterere skovis prošeavtta ovdáneami vássán oahppojagis ja máhcaha skovi dutkanhálddhussii majemusat geassemánu 10. beaivvi.
3. Dutkanhálddahus geahčada rapporttaid ja bivdá stipendiáhta dievasmahttit deavdima jus leat váilevašvuodat rapporttas.
4. Dutkanráđđeaddi vurke skovi stipendiáhta dutkanmáhppii ja váruha ahte biddjo ii almmolaš dokumeantan.
5. Go ovdánanraporttat meannuduvvojtit doavttirgrádaprográmmastivras ja DOS:s, de sáhttá mearriduvvot ahte stipendiáhtat galget čuovvuluvvot iešguđet vugiin:

1) UNNIT ČUOVVULANMEARRÁDUSAT. Doavttirgrádaprográmmastivra sáhttá ovdánanraporttaid vuodul árvalit čovdosiid vejolaš hástalusaid mat rapporttain bohtet ovdan. Unnit čuovvuleamit leat omd. árvalit ahte goahti fállá stipendiáhtti resurssaid liigebagadallamii. Oahppo- ja dutkanhoavda čuovvula ášši ovttas goahteođiheaddjiin.

2) STUORIT ČUOVVULANMEARRÁDUSAT. Ovdánanraporttain – dahje vejolaččat váilevaš reporteremiin – sáhttet boahtit ovdan stuorit hástalusat, mat gáibidit vuđoleabbo ráhkkanameami. Doavttirgrádaprográmmastivra ja DOS sáhttá dákkár áššiin dingot eanet dieđuid ja sierra meannudeami eará čoahkkimis. Váilevaš ovdáneapmi sáhttá ovdamearkka dihte mielddisbuktit ahte bálká bissehuvvo ja stipendiáhtta eretcelkojuvvo virggis.

11. Bagadalliid jahkásaš reporteren

Sámi allaskuvla čuovvulahttá dárkilit fágalaččat ja hálddahuslaččat prošeavtaid mat leat Sámi allaskuvlla iežas doavttirgrádaprográmmas ja góibida váldobagadallis reporterema phd-prošeavtaid fágalaš ovdáneami ektui.

1. Dutkanráđđeaddi sádde miessemánu 20. beaivvi juohke jagi jahkásaš muittuhusa reporterema birra Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprográmma váldobagadalliide.
2. Váldobagadalli máhcaha devdon skovi dutkanráđđeaddái manjemosat geassemánu 10. beaivvi.
3. Dutkanráđđeaddi geahčada rapportta ja bivdá bagadalli dievasmahtit skovi jus leat váilevašvuodat.
4. Dutkanráđđeaddi vurke skovi stipendiáhta dutkanmáhppii ii almmolaš dokumeantan.
5. GDS-goahtejođiheaddji lokte bagadalliid reporttaid doavttirgrádaprográmmastivrii ja Dutkan-ja oahppostivrii seammá ášśis mas lokte doavttirgrádakandidáhtaid reporttaid.

Váldobagadalliid ovdánanraporttaid dieđuid (dahje váilevaš dieđuid) vuođul sáhttá doavttirgrádaprográmmastivra dahje dutkan- ja oahppostivra váldit mearrádusa čuovvulit ovdánanraporttaid iešguđet vugiin (vrd. kapiyttaliin 10 “Stipendiáhtaid jahkásaš reporteren” badjelis).

12. Oahppooasi dohkkeheapmi

Go kandidáhta ohcá doavttirgrádadutkosa árvvoštallamii, de galgá mielddusin biddjot duoðaštus ahte su oahppooassi lea dohkkehuvvon.

1. Kandidáhta ohcá dohkkeheami nu joðánit go lea čaðahan oahppoasi, ja manjemusat guða mánu ovdal go áigu ohcat doavttirgrádadutkosa árvvoštallamii. Ohcan sáddejuvvo oahppoháld dahussii, ja ohcamis galgá boahtit ovdan maid son ohcá dohkkehuvvot oahppooassin. Jus kandidáhta áigu sisahivehit eará ásahusaid oahpuid, de leat eanet dieðut čihčet kapihtalis badjelis.
2. Áššemeannudeaddji iská lea go kandidáhta deavdán oahppooasi gáibádusaid mat bohtet ovdan láhkaásahusas (gč § 8-1) ja prográmmopláñas, ja ahte oahppooasi elemeanttat eai leat nu áigahaččat ahte eai sáhte dohkkehuvvot.
3. DOS fápmudusjuolludemiiin lea dutkan- ja oahppohoavddas válvi meannudit ja mearridit eaŋkil áššiid mat gusket studeanttaide, go sullasaš ášši lea ovdal meannuduvvon dahje ášši lea čielggas áššáiguoskevaš njuolggadusaid ja lágaid ektui. Jus áššis leat eahpečielggasvuodat de ovddiduvvo DOS:i.
4. Áššemeannudeaddji čállá duoðaštusreivve mas boahtá ovdan ahte dohkkeheapmi gusto nu guhká go kandidahtas lea oahpporiekti, ja jus ii geige doavttirgrádadutkosa oahpporievtti áigodaga siskkobeale, das sáhttet leat váikkuhusat oahppooasi dohkkeheapmái.
5. Jus oahppaoasis leat elemeanttat mat eai sáhte dohkkehuvvot omd. danin go leat beare áigahaččat dahje eará lágje eai deavdde gáibádusaid, de ferte kandidahta eará kurssaid dahje elemeanttaid čaðahit mat sáhttet dohkkehuvvot. Kandidahta sáttá geiget doavttirgrádadutkosa, muhto dat ii árvvoštallojuvvo ovdal go oahppooassi lea dohkkehuvvon, gč kap. 15.

13. Oktasaš grádat ja cotutelle-šiehtadusat

Sámi allaskuvla sáhttá ovttasbarggu álggahit eará ásahusaiguin, nu go čilgejuvvo láhkaásahussa 25. kapihtalis: "Oktasaš grádat ja cotutelle-šiehtadusat". Paragráfas 25-2 čuožu ahte "[o]ktasaš grádat doibmet dábálaččat dalle go institušuvnnat leat ovddalgihtii ásahan fágalaš ja bistevaš ovttasbargoortnegiid".

Jus kandidáhtta ja váldobagadalli guovttos oaidniba dárbbu ráhkadir šiehtadusa, de sáhttá doavttirgrádaprošeavta váldobagadalli goahtái evttohit álggahit dakkár ovttasbarggu. Nanu fágalaš ákkat ja árvvoštallamat fertejít leat vuodđun ovttasbargui. Dasalassin ferte leat áigumuš ásahit guhkitáigge fágalaš ovttasbargu ásahusaid gaskka. Ovdal go oktasaš grádat ja cotutelle-ovttasbarggut biddjojit johtui, de Sámi allaskuvla berre árvvoštallat leatgo dárbbašlaš fágalaš ja hálddahuslaš resurssat čuovvolit dákkár ovttasbarggu.

Lea dábálaččat dutkanhálddahus guhte bargá cotutelle-šiehtadusaiguin ja gulahallá olgoriikka ásahusain oažjun dihte áigái cotutelle-šiehtadusa.

14. Nákkosgirjji loahpalaš gárvvisteapmi ovdal go dat ohccojuvvo árvvoštallamii

Nákkosgirjji giehtačálus (mánus) galgá leat áibbas gárvvis ja loahpalaš hámis ovdal go studeanta sádde ohcamuša árvvoštallamii. Láhkaásahusa § 19-2 mielde nákkosgirjji almmuhuvvo dan hámis go dat lea addojuvvon árvvoštallamii. Dan dihte nákkosgirjji giehtačállosa loahpalaš gielalaš dárkkisteapmi (ng. giellabassan), čoahkkáigeasuid gielaid ja dutkamuša formála beliid dárkkisteapmi ferte maiddái dáhpáhuvvat ovdal go studeanta sádde nákkosgirjji sisá árvvoštallamii iige dakkár divvumiid sáhte bargat árvvoštallankomitea barggu mannjel. Danin dát oppalaš gielalaš dárkkisteapmi lea eará go erratalisttu ráhkadeapmi (gč. kapihtala 4.1. mas erratalistu čilgejuvvo dárkleappot).

Maiddái nákkosgirjji govat, govvosat, tabeallat, kárttat ja eará dákkár oasit fertejít maiddái leat loahpalaš hámis daningo daidge ii sáhte šat rievadat árvvoštallankomitea cealkámuša mannjel muhto dat almmuhuvvojít dan hámis go dat leat addojuvvon árvvoštallamii. Dákkár materiálaid loahpalaš deaddilanhámiid lea maiddái buoremus ordnet juo nákkosgirjji gárvistanproseassa áigge vai dát beallige ii báze loahppamuttu deaddilanproseassa bargun.

Nákkosgirji ii sáhte sistisoallat materiála mii rihku jávohisvuodjašiehtadusaid, persovdnasuodjaleami dahje vuognaduodješiehtadusaid. Danin go nákkosgirji almmuhuvvo sihke digitála hámis Bibsys Brages ja dat deaddiluvvo girjin, de ferte studeanta viežzat lobiid beassat atnit dutkamušastis ovdamearkka dihte govoid, illustrašuvnnaid, kárttaid dahje eará materiálaid maid vuogatvuodjaid earát eaiggádušset. Girjji kolofonsiiddus namuhuvvojít lobit mat nákkosgirjji čállis leat. Nákkosgirjji govrateavsttain namuhuvvojít govvideddjiid namat ja govvenjagit ja maiddái gáldut gos govus, kárta ded. lea vižžojuvvon. Buot lobit galget leat čielgasat ovdal go studeanta ohcá nákkosgirji árvvoštallamii (gč kap 3.1 vuollelis ja árvvoštallanohcanskovi).

Artihkalvuđot nákkosgirjiide dárbbasuvvojít vejolaš mielčálliid dohkkeheamit (gč. láhkaásahusa § 11- 1 ja dán rávagihppaga kapihtala 3.1).

Nákkosgirji sáhttá almmuhuvvot digitála hámis Bibsys Brages easkka go árvvoštallankomitea lea dan dohkkehan almmuheapmái.

15. Ohcan nákkosgirjji árvvoštallankomitea árvvoštallamii

15.1. Sisaaddin árvvoštallamii: Ohcamuš ja mildosat

Nákkosgirjji árvvoštallanohcan lea čilgejuvvon láhkaásahusas § 14-1. Sámi allaskuvlla oahppohálddahus válida vuostá nákkosgirjji árvvoštallanohcamušaid miehtá jagi. Kandidáhtta mearrida ieš goas addá nákkosgirjji árvvoštallamii. Váldobagadalli ovddasvástadussan lea dieđihit Sámi allaskuvlii (prográmmastivrra jođiheaddjái) áiggil – áinnas marjimustá 2 mánu ovdal go nákkosgirji plánejuvvo ohcat árvvoštallamii – goas kandidáhtta addá sisa nákkosgirjjis, vai ásahus álggaha nákkosgirjji árvvoštallamii gullevaš ráhkkananproseassa (gč. láhkaásahusa § 13-2 nuppi oasi).

Nákkosgirji addojuvvo sisa oktan ohcamušain ja duodaštusaiguin pdf-hámis oahppohálddahusa eksámenčujuhussii (eksamen@samas.no). Pdf-fiillaid lassin addojuvvojít sisa vihta (5) kopierejuvvon ja liibmejuvvon A4-sturrosaš gáhppálaga nákkosgirjjis dutkanhálddahusa hildui Diehtosiidda ovdakantuvrras.

Čuovvovaš fiillat galget leat mielddusin e-boasttas mii sáddejuvvo oahppohálddahussii (oahppohalddahus@samas.no). Fiillaid namat galget leat nugo listtu osiid vuosttaš namahusat leat dás:

Ohcan: Devdon ohcanskovvi (skovvi lea SA ruovttusiiddus).

Mielddus 1 Nákkosgirji: Nákkosgirji pdf-hámis Sámi allaskuvlla mearrádusaaid ja gáibádusaaid mielde, gč. láhkaásahusa § 11-1. (Fuomáš, ahte digitála mildosa lassin addojuvvo nákkosgirji vihtan (5) gáhppálahkan bábirhámis nugo lea badjelis teavsttas čilgejuvvon).

Mielddus 2 Oahppooassi: Duođaštus oahppooasi dohkkeheamis. Dingó duođaštusa oahppohálddahusas ovdal go ozat. (Oahppooasi gáibádusat leat čilgejuvvon prográmmaplánas.)

Mielddus 3 Lobit: Dárbašlaš lobiid duođaštusat, nugo immateriála vuogatvuodaide guoskevaš šiehtadusat. Buot oassebealit galget cállit dakkár duođaštusaid vuollái.

Mielddus 4 Mielčállit: Mielčálličilgehus dárbbu mielde, gč. láhkaásahusa § 11-1, mas čuožju: "Artihkalnákkosgirjái galgá bidjat sierra, vuolláičállojuvvon čilgehusa, mii govvida kandidáhta barggu juohke ovttaskas artihkkalis."

Dutkanhálddahus dárkkista ahte sisasáddejuvvon ohcamuš deavdá láhkaásahusa § 14-1 gáibádusaaid. Ohcamuš ovddiduvvo DOS:i mii nammada nákkosgirjái árvvoštallankomitea (gč. láhkaásahusa kap. 15). Nákkosgirji sáddejuvvo nammaduvvon árvvoštallankomiteai.

15.2. Árvvoštallankomitea nammadeapmi

Ovdal go doavttirgrádastudeanta ohcá nákkosgirjji árvvoštallamii, de kandidáhtta ja bagadallit sáhttet ságastallat árvvoštallankomitea vejolaš lahtuid birra. Bagadalli sáhttá áinnas váldit oktavuođa vejolaš dutkiiguin, geat devdet láhkaparagráfa § 15-1 nuppi oasi gáibádusaaid ja geat sáhtáshedje searvat árvvoštallankomiteai. Danin árvvoštallankomitea lahtuid gulaskuddan ja čohkken berre áigit buriin áiggiin ovdal go studeanta sádde ohcamuša nákkosgirjji árvvoštallamii.

Go Sámi allaskuvla lea dohkkehan nákkosgirjji árvvoštallanohcamuša, de nammada DOS fágagoađi evttohusa vuodul ášshedovdi árvvoštallankomitea nákkosgirjji ja nákkáhallama árvvoštallamii (gč. § 15-1 láhkaásahusas).

Árvvoštallankomiteas leat unnimustá golbma lahtu (gč. láhkaásahusa § 15-1). Komitea galgá ásahit nu ahte

- guktot sohkabealit leat ovddastuvvon
- unnimustá ovta lahtus ii leat válđovirgi Norgga ásahusas
- eanáš lahtut eai leat Sámi allaskuvlla virggehasat
- buot lahtuin lea doavttirgráda dahje vástideaddji gealbu.

Láhkaásahusa § 15-1 goalmmát oasi mielde ferte erenoamážit ákkastallat jus spiehkastit dain eavttuin. DOS nammada komitea jođiheaddjin ovta komitealahtu dahje eará Sámi allaskuvlla virggehasa (gč. láhkaásahusa § 15-1 vuosttaš oasi). Nammaduvvon bagadallit dahje earát, geat leat leamaš mielde nákkosgirjebarggus, eai sáhte leat árvvoštallankomitea lahttun eaige dasa gustojeaddji hálldašandoaimmain.

Goahti sádde komiteaárvalusa kandidáhttii ovdal go mearriduvvo, ja kandidáhtas lea vejolašvuhta bukit čálalaš kommentáraid vahku (vihtta bargobeavvii) dan beaivvi rájes go lea ožon dieđu.

Kandidáhtta oažu diehit geat leat mearriduvvon komiteai go oažu kopijja e-boasttas mii sáddejuvvo komitea miellahtuide ja sisttisoallá nákkosgirjji.

Maŋjil go nákkosgirji lea sisaaddon árvvoštallamii, de ii leat dáhpi ahte studeanta váldá oktavuođa árvvoštallankomitea miellahtuiguin.

15.3. Árvvoštallankomitea cealkámuš

Árvvoštallankomitea galgá gárvet cealkámuša manjemustá golbma mánu maŋjel go nákkosgirji lea addojuvvon sisa, jus ásahus ii mearrit eará (gč. láhkaásahusa § 16-3). Dutkan- ja oahppostivra lea mearridan ahte árvvoštallankomiteas lea golbma mánu árvvoštallanáigi. Jus komitea bivdá dievasmahttit nákkosgirjji, de ođđa cealkámuša áigemearri rehkenasto dan beaivvi rájes, go nákkosgirji addojuvvo ođđasis árvvoštallamii (gč. láhkaásahusa § 16-3).

Komitea cealkámuš doaimmahuvvo Sámi allaskuvlii mii addá dan doavttirgrádakandidáhttii. Kandidáhttii addo logi (10) bargobeavvii áigemearri bukit čálalaš memarkkašumiid cealkámušii. Jus doavttirgrádakandidáhtas eai leat čálalaš memarkkašumit, de son dieđiha dan dutkanháddahussii farggamusat. Sámi allaskuvla guorahallá ášši láhkaásahusa § 17-1 mielde.

Cealkámušas bohtet dábálaččat ovdan nákkosgirjji nana bealit, makkár ođđa dutkanbohtosat nákkosgirjjis leat ja movt dutki lea ovddideame dahje ođasteame iežas fágasuorggi. Cealkámušas galgá maiddái boahtit ovdan komitea kritihkka ja vuosteákkat nákkosgirjái jus dakkárat leat. Dat sahttet guoskat nákkosgirjji teorehtalaš, metodalaš dahje empiralaš beliide.

Árvvoštallankomitea cealkámušas boahtá maiddái ovdan komitea konklušuvdna. Láhkaásahusa kapihttaliin 16–18 leat čilgejuvpon árvvoštallankomitea cealkámušaid konkludererenvejolašvuodat.

Cealkámuš čuovvu ovta dán golmma vejolašvuodas:

- 1) Cealkámuš konkludere ahte nákkosgirji lea bealuštan veara nákkáhallamis.
- 2) Komitea ávžzuha ásahusa addit studentii lobi unnit divvumušaide ovdal go komitea

loahpalaččat árvvoštallá nákkosgirjji

- 3) Komitea ii dohkket nákkosgirjji. Dát mearkkaša ahte doavttirgrádastudeanta sáhttá oððasit sáddet sisa barggu áramustá guhtta (6) mánu maŋjil go DOS lea dahkan mearrádusa.

Árvvoštallankomitea cealkámuša konklušuvdna váikkuha dasa mainna lágiin nákkosgirjji dohkkeheapmi ovdána viidáseappot, ja dat meannudanvuogit čilgejuvvojit čuovvovaš kapihtaliin.

15.3.1. Komitea cealkámuš: Nákkosgirji dohkkehuvvo

Jus árvvoštallankomitea cealká, ahte nákkosgirji dohkkehuvvo ja lea bealuštan veara nákkáhallamis, de dat mearkkaša dan, ahte árvvoštallankomitea dohkkeha nákkosgirjji dan hámis go dat lea sáddejuvvon sisa árvvoštallamii. Láhkaásahusa § 19-2 mielde nákkosgirji almmuhuvvo dasto dan hámis go dat lea addojuvvon árvvoštallamii, iige doavttirgrádastudeanta sáhte šat rievadadišgoahtit nákkosgirjji sisdoalu jus árvvoštallankomitea dohkkeha nákkosgirji viidáseappot almmolaš bealušteapmái.

15.3.2. Komitea ávžžuha dievasmahttit nákkosgirjji ovdal loahpalaš cealkámuša

Árvvoštallankomitea sáttá láhkaásahusa § 16-2 vuodul ávžžuhit ahte DOS addá studentii lasseáiggi nákkosgirjji dievasmahttimii unna rievdadusaiguin, ovdal go loahpalaš árvvoštallankomitea cealkámuš bukojuvvo. Komitea ferte čálalaččat čilget maid kandidáhtta galgá nákkosgirjjis divvut (vrd. láhkaásahusa § 16-2).

DOS mearrida loahpalaččat čuovvugo dat árvvoštallankomitea cealkámuša láhkaásahusa § 16-2 vuodul addit studentii vejolašvuða sáddet sisa nákkosgirjji rievdaduvvon hámis dábálaččat golmma mánu siste. DOS mearrida dárkilis sisaaddináigemeari. Dát komiteacealkámuš ii lohkko refušuvnan, muhto oassin doavttirgrádastudeantta vuosttaš sisaaddimis.

Studeanta sádde rievdaduvvon nákkosgirjji čujuhussii *eksamen@samas.no*. Ávžžuhuvvo ahte studeanta hábme sullii siidosaš mildosa (*toppnotáhta*) mas čilge rievdadusaid válđočuoggáid, mat leat dahkkon komitea álgoávžžuhusaid vuodul. Dutkanhálddhatus sádde dievasmahttojuvvon nákkosgirjji komiteai oðða árvvoštallamii.

Komitea árvvoštallá nákkosgirjji oððasit ja guorahallá leago kandidáhtta dievasmahttán nákkosgirjji árvvoštallankomitea cealkámuša gáibádusaid mielde. Komitea gárvista loahpalaš cealkámuša ja sádde dan dutkanhálddhussii.

Go árvvoštallankomitea bivdá dievasmahttit nákkosgirjji, de komitea oðða cealkámuša golmma mánu cealkináigemearri rehkenasto dan beaivvi rájes, go nákkosgirji addojuvvo oððasis árvvoštallamii (gč. láhkaásahusa § 16-3).

Jus doavttirgrádastudeanta ii doala mearriduvvon sisaaddináigemeari, de lohkko vuosttaš sisaaddin loahpahuvvon, ja dalle lea loahpalaš konklušuvdnan refušuvdna. Nákkosgirjji ii sáhte dalle sáddejuvvot sisa ovdal go guhtta (6) mánu lea vássán dan rájes go DOS mearridii addit liigeáiggi kandidáhtti.

Árvvoštallankomitea cealkámuš nuppi čuoggá (2) mielde lea vejolaš dušše fal dalle, go nákkosgirji lea addojuvvon árvvoštallamii vuosttaš háve. Árvvoštallankomitea ii sáhte juolludit nákkosgirji nuppi árvvoštallamis oððasit lasseáiggi unna rievdadusaide dahje dievasmahttimii, muhto dalle komitea árvvoštallá dušše dan sáhttágo nákkosgirji ovddiduvvot viidáseappot bealušteapmái nákkáhallandilálašvuhtii.

15.3.3. Komitea cealkámuš: Nákkosgirji ii dohkkehuvvo

Jus árvvoštallankomitea gávnaha vuosttaš árvvoštallamis, ahte nákkosgirji gáibida vuðolaš nuppástusaid mat gusket teorijai, hypotesaide, dutkanmateriáliai dahje -metodii ja mat leat dárbbalaččat vai barggu sáhttá bealuštit nákkáhallamis, de komitea ii galgga dohkkehít nákkosgirji (gč. lágkaásahusa § 16-2 goalmmát oasi).

Jus nákkosgirji ii dohkkehuvvo, de divvojuvvon nákkosgirji čuovvovaš sisaaddináigi sáhttá leat áramusat go lea guhtta (6) mánu gollan DOS-mearrádusa rájes (gč. lágkaásahusa § 18-1). DOS mearrida oðða dáhtonaa goas oðða sisaaddin áramustá sáhttá dahkkot.

Doavttirgrádakandidáhtta galgá ozadettiin nákkosgirji oðða árvvoštallamii almmuhit ohcanskovis ahte nákkosgirji lea ovdal árvvoštallojuvvon ja ahte dat ii dalle dohkkehuvvon bealušteapmái (gč. § 18-1). Árvvoštallankomitea nammaduvvo de oððasit. Komitea čohkkehusa dáfus oažju áinnas leat kontinuitehta vuosttaš ja nuppi vuoru árvvoštallankomiteaid gaskkas, muhto jus kandidáhtta sávvá eará komitea, de son ferte dan ákkastallat ja čálalaččat addit dieðu dutkanhálddhussii vai oðða árvvoštallankomitea nammaduvvo.

Jus nákkosgirji ii nuppi sisaaddimisge dohkkehuvvo bealušteapmái, de ii leat šat vejolašvuhta addit sisa rievdaduvvon veršuvnna árvvoštallamii (gč. lágkaásahusa § 18-1). Komitea kritikhalaš mearkkašumit doibmet bagadallamin studeantta viidáset bargui, vai nákkosgirji sáhttá maŋnit áiggis sisaaddojuvvot. Jus nákkosgirji hilgojuvvo goalmmát (3) čuoggá vuolde, de lea dehálaš ahte studeanta ságastallá vuðolaččat bagadalliin dahje bagadalliigin plánen dihte mo son galgashii rievadit dutkamuša vai lea vejolaš boahtteáiggis sáddet oðða nákkosgirji árvvoštallamii.

15.4. Árvvoštallankomitea ovttamielalaš dahje juohkásan cealkámuš

Lágkaásahusa paragráfas 17-1 leat njuolggadusat komitea cealkámušii ja cealkámuša guorahallamii ja dat čilgejuvvojit dás.

15.4.1. Ovttamielalaš cealkámuš

Jus komitea addá ovttamielalaš cealkámuša ja Sámi allaskuvla dohkkeha dan iežas mearrádusa vuodđun, de dahká allaskuvla iežas mearrádusa komitea ovttamielalaš cealkámuša vuodđul.

Jus Sámi allaskuvla ákkastallojuvvon ákkaid vuodđul eahpida leago komitea ovttajienalaš mearrádus buorre, de ferte DOS dáhttut lagat čilgehusa árvvoštallankomiteas ja/dahje nammadit guokte ášsedovdi, geat goappašagat árvvoštallaba nákkosgirji ja addiba das goabbat cealkámuša. Dákkár lassecealkámušat dahje oktagaslaš cealkámušat addojuvvoyit diehtun doavttirgrádakandidáhtii, ja sutnje addo vejolašvuhta bukitit iežas mearkkašumiid.

Dán maŋjá DOS ieš mearrida loahpalačat ášsi komitea cealkámuša ja olggobeale cealkámušaid vuođul.

15.4.2. Juohkásan cealkámuša guorahallan

DOS árvvoštallá ja mearrida komitea juohkásan cealkámuša. Jus komitea ovddida juohkásan cealkámuša ja DOS mearrida atnit eanetlogu cealkámuša iežas mearrádusa vuođđun, de dahká Sámi allaskuvla iežas mearrádusa eanetlogu cealkámuša mielde. Jus komitea ovddida juohkásan cealkámuša ja DOS árvvoštallá atnit vuođđun unnitlogu cealkámuša, de sáhttá DOS ráđđadallat komiteain, dahje sáhttá nammadit guokte ođđa ášsedovdi guorahallat nákkosgirjji. Dát ášsedovdit eaba doaimma komitean, muhto goappašagat árvvoštallaba nákkosgirjji ja ovddideaba goabbatge cealkámuša.

Doavttirgrádakandidáhtii addo vejolašvuhta 10 beaivvi siste buktit iežas čálalaš mearkkašumiid komitea cealkámuššii. Jus guktot ođđa ášsedovdit leaba ovttamielalačcat álgóalgosaš komitea eanetloguin, de čuvvojuvvo eanetlogu mearrádus.

Doavttirgrádakandidáhtii dieđihuvvo maid DOS mearrida.

15.5. Geahčaladdanlogaldallama ja nákkáhallama áiggit sohppojuvvoyit

DOS mearrida árvvoštallankomitea cealkámuša vuođul lea go nákkosgirji bealuštan veara. Jus DOS mearrida lágidit nákkáhallama, de dat nammadá nákkáhallanjođiheaddji gii lea láhkaásahusa § 20-2 mielde juogo DOS jođiheaddji dahje son gean DOS fápmuda dasa. Kandidáhtta oažu dutkanháld dahusas dieđu nákkáhallama jođiheaddji birra oktan dieđuiguin nákkosgirjedeaddileami birra.

Dábálačcat dollojuvvo geahčaladdanlogaldallan ja nákkáhallan seammá beaivvi. Fágagohti sáhttá spiekastit das duše jus erenoamáš dilit dan gáibidit. Nákkáhallama jođiheaddji šiehtada kandidáhtain ja árvvoštallankomiteain nákkáhallandáhton.

Geahčaladdanlogaldallan ja nákkáhallan sáhttá áramusat dollojuvvot guutta (6) vahku maŋjil go DOS lea gávnahan nákkosgirjji dohkálažjan bealušteapmái. Áigi nákkosgirjji sisaaddima rájes gitta nákkáhallamii galgá leat nu oanehaš go vejolaš, dábálačcat eanemustá vihtta (5) mánu.

Dutkanháld dahusas nammaduvvo hálldahuslaš oktavuođaoimmoš gii pláne ja bearráigeahččá nákkáhallandilálašvuoda praktikalaš beliid.

Árvvoštallankomitea addá dieđu dutkanháldahussii guđemuš komitealahttu váldá vuosttaš ja guđemuš nuppi opponeantta rolla. Árvvoštallankomitea vállje maiddái studeantta geahčaladdanlogaldallama fáttá, ja dat dutkanháldahus almmuha dan doavttirgrádakandidáhtii unnimustá logi (10) bargobeavvi ovdal logaldallama.

16. Nákkosgirji dohkkehuvvo almmuheapmái

Sisaaddon nákkosgirji iि sáhte geassit ruovttoluotta ovdal go lea loahpalaččat mearriduvvon lea go nákkosgirji beauštan veara nákkáhallamis. Go nákkosgirji dohkkehuvvo, de studeanta oažju dieđu dutkanháddahusas álggahit nákkosgirji deaddilanbarggu nákkáhallama várás. Nákkosgirji almmuhuvvo dan hámis go dat lea addojuvvon árvvoštallamii. Jus komitea lea bivdán kandidáhta divvut nákkosgirji, de almmustahettojuvvo divvojuvvon nákkosgirji.

16.1. Erratalistu: mađimuš meattáhusaid divvun ovdal go nákkosgirji almmuhuvvo

Nákkosgirji sisaaddima mađjel ja árvvoštallankomitea cealkámuša mađjel sáhttá divvut dušše fal nákkosgirji formála boasttuvuođaid ovdal go girji deaddiluvvo. *Erratalistu* lea formála meattáhusaid listu man studeanta sádde dutkanháddahussii ja mas leat konkrehta divvunárvalusat formálalaš feaillaide (layout unnibuš meattáhusat, deaddilanfeaillat, gielalaš feaillat jna.). Erratalistu ii galgga leat guhkki, ja dan lea vejolaš addit sisa dušše oktii. Formálalaš feaillaid divvun mearkkaša dahkan teavstta gielalaččat riekta, muhto dán muttus ii leat šat vejolašvuohtha čilget, buoridit dahje dahkan rievadusaid teavstta sisdollui. Dás lea maid dehálaš fuomášit ahte erratalistu ii leat olles nákkosgirji giellabassan, muhto dušše fal mađimuš meattáhusaid divvun. Oppalaš giellabassan ja goväid, tabeallaid ja eará materiálaid ordnen ja hábmen nákkosgirjái galgá leat dahkon ovdal go studeanta sádde nákkosgirji árvvoštallamii (vrd. kap. 2 dán gihppagis).

Erratalisttu áigemearri sáddet dutkanháddahussii lea guhtta vahku ovdal plánejuvvon nákkáhallama. Ávžuhit ahte studeanta dárkkistišgoahrtá sisasáddejuvvon ja vejolaččat dievasmahttojuvvon nákkosgirji giehtačállosa juo dan botta go árvvoštallankomitea lea bargame cealkámušainis. Ná erratalistu sáhttá gárvánit dakka mannjel go árvvoštallankomitea dohkkeha nákkosgirji deaddileapmái ja almmolaš beaušteapmái.

Jus DOS-jodiheaddji dohkkeha erratalisttu, de kandidáhtta oažju divvut daid feaillaid nákkosgirji giehtačállosii ja de sáddet ođđa nákkosgirji fiilla farggamusat sisa dutkanháddahussii. Dát ođđa fiila lohkko de nákkosgirji loahpalaš veršuvdnan, mii prentejuvvo nákkáhallamii.

Jus árvvoštallamii addojuvvon nákkosgirjeveršuvnnas čuožju ahte okta artihkal "lea almmuhuvvome", de ii leat vejolaš dan divvut ja čállit ahte artihkal "lea almmuhuvvon". Tabeallain ii oaččo divvut maidege. Mearrádus, ahte ii leat lohpi rievadait čállosa sisdoalu, mielldisbuktá maiddái ahte kandidáhtta ii sáhte divvut artihkkala vaikko áigečála, mii áigu almmuhit artihkkala, livčii bivdán kandidáhta divvut dahje rievadait osiid teavsttas. Jus kandidáhtta olle, de sáhttá ovdasánis čujuhit loahpalaš áigečálaartihkkalii.

16.2. Nákkosgirji deaddileapmi

Sámi allaskuvla fállá almmuhit nákkosgirjiid Sámi allaskuvlla doavttirgrádaráiddus. Kandidáhtta sáhttá viežžat prentenskovi Sámi allaskuvlla ruovttusiiddus, deavdit dan ja sáddet dan oktan bearbma- ja siskkošiillaiguin dutkanráđđeaddái, gii ordne prentenskovái dutkanhoavdda vuolláčállosa ja ISBN-nummára ja eará dieđuid siskkošiilla kolofonsiidui.

Prentenskovvi galgá sáddejuvvet dutkanháddahussii mađimustá vihtta vahku ovdal nákkáhallama, vai dutkanhoavda olle dohkkehit nákkosgirji giehtačállosa ja prentehus olle

prentet girji ovdal nákkáhallama. Dutkanhálddahus máhcaha skovi kandidáhtii gii álgá ovttasbargat prentehusain. Go oažu vuolláičállon prentenskovi ruovttoluotta hálddahusas, de dainna sáhttá diŋgot nákkosgirjiid prentehusas. Girji galgá leat leverejuvvon Sámi allaskuvlla girjerádjosi majimustá guokte vahku ovdal nákkáhallama daningo láhkaásahusa § 19-2 mielde nákkosgirji galgá leat almmolaš unnimustá guokte (2) vahku ovdal nákkáhallandilálašvuođa.

Nákkosgirji prentejuvvo guovtti fiilla vuodul: bearbmafiilla ja siskkošiilla vuodul. Sámi allaskuvla atná standardiserejuvvon bearpmaid (ovdasiidu ja maŋjesiidu), man designii kandidáhtta ii sáhte váikkuhit. Bearbmafiila čuovvu oktasaš mála man sáhttá viežat Sámi allaskuvlla ruovttusiiddus ja dan oažu maŋjil go nákkosgirji árvvoštallanohcamuš lea hálddahuslačcat dohkkehuvvon (ja mannjel go vejolaš erratalisttu divvumušat leat dohkkehuvvon). Kandidáhtta sáhttá čállit čoahkkáigeasu bearpma maŋjesiidui (eanemustá 1200 mearkka oktan gaskkaiguin) ja buktit kandidáhttagova (jpg/tiff/png/psd) maŋjesiidui. Kandidáhtta ieš árvvoštallá atnágó gova bearpma maŋjesiidus vai ii.

Fiillat galget sáddejuvvot prentehussii guoktin pdf-fiilan. Fiillat galget hábmejuvvot A4-sturrodagas ja leat gárvisin guovtisiidosaš prentemii. Jearaldagat deaddileami birra sáddejuvvojit dutkanhálddahussii.

Jus nákkosgirjigovain, kárttain dahje govvoisin lea vel juoga ordnet prentenkvalitehta dáfus, de sáhttá kandidáhtta oastit prentehusa hábmejeaddjis veahki hábmet kárttái ja eará dárbbashaš govvoiid hálbbiduvvon haddái 350 ruvnno diimmus (plus moms), ja dasa sáhttá atnit iežas annuma dahje [ohcat NSI-doariaga](#), jus studeanta lea Sámi allaskuvlla virggis. Sámi allaskuvla vállje dán bálvalusa hábmejeaddji kandidáhtti ja máksá loahpa (bajábealde 350 ruvnno). Vai nákkosgirji prentenmuttus ii dárbbashaš šat ordnet govva- ja kártamateriála ded., de ávžuhit ahte studeanta fuolaha juo ovdal go sádde nákkosgirji árvvoštallamii, ahte buot materálain lea dákkár kvalitehta mii dohkke prentemii maiddái.

Sámi allaskuvla gokčá nákkosgirji 70 gáhppálaga deaddileami. Dán 70 gáhppálagas addojuvvojit Sámi allaskuvlla girjerádjosi 12 gáhppálaga, main čieža (7) girji sáddejuvvojit Nationála girjerádjosi, ja kandidáhtti addojit 10 nákkosgirji. Jus studeanta háliida diŋgot liigegáhppálagaid nákkosgirjjis iežas atnui, de son sáhttá diŋgot daid márssi ovdds prentehusas.

16.3. Nákkosgirji almmuheapmi girjin ja digitála hámis Bibsys Brages

Láhkaásahusa § 19-2 mielde nákkosgirji galgá leat almmolaš majimustá guokte (2) vahku ovdal dan almmolaš beaušteami (nákkáhallandilálašvuođa), ja danin bealli 48 gáhppálagas maid Sámi allaskuvla deaddila, biddjojtuohkinlákai guokte vahku ovdal nákkáhallama ja nubbi bealli (24 gáhppálaga) biddjojtuohkinlákai nákkáhallansále olggobeallái dan beaivvi go nákkáhallandilálašvuođa lea.

Manjimustá guokte vahku ovdal nákkáhallandilálašvuođa rahppo maiddái liŋka nákkosgirji digitála veršuvdnii.

Sámi allaskuvlla girjerájus ja/dahje dutkanhálddahus sáhttá veahkehit doavttirgrádastudeantta almmuhit nákkosgirji maiddái rabas neahdas Bibsys Brages. Nákkosgirji oažu ná bisteavaš neahthačujuhusa, man sáhttá atnit ee. nákkáhalli boahtteáiggi almmuhemiin ja diehtojuohkimiin. Sámi allaskuvlla ruovttusiidui biddjo maid njuolggolinča nákkosgirjái, vai nákkosgirji lea lohkan láhkai juo ovdal nákkáhallama.

Láhkaásahusa § 19-2 mielde nákkosgirji galgá leat almmolaš unnimustá guokte (2) vahku ovdal dan almmolaš bealušteami (nákkáhallandilálašvuoða), de maiddái nákkosgirjji digitála liŋka rahppojuvvo unnimustá guokte vahku ovdal nákkáhallama.

17. Nákkáhallandilálašvuhtii ráhkkanepmi

17.1. Geahčaladdanlogaldallan

Árvvoštallankomitea buktá geahčaladdanlogaldallama bajilčállaga. Geahčaladdanlogaldallama ulbmilin lea iskat sihke kandidáhta návcca guorahallat fáttá mas ii leat njuolggó oktavuohta nákkosgirjái, ja návcca gaskkustit dieđuid logaldallandilálašvuodas. Geahčaladdanlogaldallama fáddá almmuhuvvo doavttirgrádakandidáhttii unnimustá logi (10) bargobeavvi ovdal logaldallama. Komitea jođiheaddji sádde dieđu dán birra hálldahussii, mii sádde viidáseappot kandidáhttii.

Árvvoštallankomitea formálalaš nammadeami rájes gitta geahčaladdanlogaldallama ja nákkáhallama rádjái ii berre leat oktavuohta gaskal kandidáhta ja árvvoštallankomitea miellahtuid. Kandidáhtta sáhttá vejolačcat digaštallat komitea cealkámuša ja dan dulkoma bagadalliigun. Lea kandidáhta iežas bargu dulkot geahčaladdanlogaldallama fáttá ja válljet iežas lahkoneami addojuvvon bajilčállaga dulkonvejolašvuodaid vuodul. Kandidáhtta sáhttá spiekastahkan, jus lea erenoamáš eahpesihkar logaldallama fáttás, jearrat komitea jođiheaddjis lea go mihkke erenoamážiid maid komitea háliida ságaškuššojuvvot. Kandidáhtta ii galgga geahčaladdanlogaldallamis atnit áiggi ovdanbuktit nákkosgirjji bohtosiid. Nákkáhallama álggus lea dasa várrejuvvon áigi (gč. láhkaásahusa § 20-2).

Geahčaladdanlogaldallan lea 45 minuhta. Kandidáhtta sáhttá atnit logaldallamis audiovisuála veahkkeneavvuid (omd. Powerpoint-čájáhusa).

Maŋgil geahčaladdanlogallama árvvoštallankomitea doallá čoahkkima mas mearrida dohkkehuvvogo geahčaladdanlogaldallan vai ii.

Sámi allaskuvla sáhttá šiehttat kandidáhtain ahte streamejuvvogo geahčaladdanlogaldallan ja nákkáhallan. Suinna šihttojuvvo maiddái galgágo streama báddejuvvot ja vurkejuvvot Sámi allaskuvlla arkiivii.

17.2. Nákkáhallan

Nákkáhallama lágida hálldahuslačcat dutkanháldahus. Go lea mearriduvvon ahte šaddá nákkáhallan, de válljejuvvó hálldahuslaš koordináhtor hálldahusas gii pláne ja ordne nákkáhallanlágideami praktíhkalaš beliid. Kandidáhtta maid oažu dieđu go hálldahuslaš koordináhtor lea nammaduvvon. Nákkáhallan lea allaárvosaš dilálašvuhta, ja nákkáhallama jođiheaddji, opponeanttat ja kandidáhtta leat čáppat gárvodan, ja nákkáhallansáles lea maiddái nákkáhallandilálašvuhtii sohppojuvvon čiŋaheapmi.

Nákkáhallama jođiha dábálačcat DOS-jođiheaddji dahje son gean DOS fápmuda dasa (gč. láhkaásahusa § 20-2). Nákkáhallandilálašvuhta álgá prosešuvnain, mas nákkáhallama jođiheaddji láide prosešuvnna nákkáhallanlatnjii. Su čuvvot doavttirgrádastudeanta (nákkáhalli), vuosttaš opponeanta, nubbi opponeanta ja goalmmát opponeanta, gii lea maid komitea jođiheaddji.

Vurdojuvvvo ahte guldaleaddjit leat juo sáles ja sii čuožzilit go prosešuvdna boahtá sisa. Go prosešuvdna lea boahtán sálii, de čohkkedit doavttirgrádastudeanta ja komitealahtut sidjiide várrejuvvon sajiide.

Nákkáhallama jođiheaddji doallá álggahansártni mas son čilge oppalačcat gii nákkáhallá, nákkosgirjji fáttá ja geahčaladdanlogaldallama sisaaddima ja árvvoštallama. Dan manjel doavttirgrádastudeanta doallá sárdnestuolus 15 minuhta guhkkosaš sáhkavuoru iežas

dutkanbarggu ulbmila, dutkanmateriála, teorehtalaš lahkonganvugiid ja dutkanbohtosiid birra. Sáhkavuoru ulbmilin lea čilget nákkosgirjji guovddáš beliid guldaleddjiide, ja nákkáhalli sáhttá atnit audiovisuála veahkkeneavvuid (omd. Powerpoint-čájáhusa). Jus ovdamearkka dihte PowerPoint adnojuvvo sáhkavuorus, de dat rahppo gárvisin čájeheapmái ovdal go nákkáhallandilálašvuhta álgá, ja álggahansiidui biddjojit dieđut nákkosgirjji ja nákkáhalli birra.

Nákkáhalli sáhkavuoru manjel nákkáhallanjođiheaddji bovde doavttirgrádastudeantta ja vuosttaš opponeantta ovddabeallái nákkáhallat (omd. lávddi ala). Opponeanta ja doavttirgrádastudeanta čohkkába ságastallama áigge nu ahte soai oaidniba nubbi nuppi bureas, muhto sudno ámadajut galget maiddái leat oidnosis guldaleddjiide.

Vuosttaš opponeanta álggaha nákkáhallanságastallama. Sámi allaskuvla lea addán rálvejeaddji áiggi vuosttaš opponeantta ságastallamii gitta beannot (1,5) diimmu rádjai. Nubbi opponeanta loahpaha nákkáhallama, ja dán ságastallama rálvejeaddji guhkodat lea gitta ovta (1) diimmu rádjái. Mii guoská opponeanttaid kommentáraid sisdollui, de leaba soai ovddalgihtii šiehttan gaskkaneaskka goabbá váldá bajás maid nákkáhallamis. Komiteacealkámuš sáhttá maid čujuhit relevánta temáide mat nákkáhallamis sáhttet boahit bajás.

Vuosttaš opponeanta sáhkavuoru manjel dollojuvvo boddu. Eará guldaleaddjit geat háliudit opponeret *ex auditorio* galget bottu áigge addit dieđu dán birra nákkáhallama jođiheaddjái. Nákkáhallanjođiheaddji almmuha dán nákkáhallama álgosáhkavuorustis. Ex auditorio - opponeren lea nákkáhallandilálašvuoda loahpas.

Go opponeanttat ja vejolaš ex auditorio -opponeanttat leat geargan de nákkáhallanjođiheaddji loahpaha nákkáhallandilálašvuoda.

Láhkaásahusa § 20-2 mielde nákkáhallandilálašvuoda manjá addá árvvoštallankomitea ásahussii čilgehusa, mo dat lea árvvoštallan nákkosgirjji bealušteami. Čilgehusas lea konklušuvdna das leago nákkáhallan dohkkehuvvon vai ii. Opponeanttaid oainnut deattuhuvvojít árvvoštallamis. Čilgehusa ferte vuoduštit jus nákkáhallan ii dohkkehuvvo.

Láhkaásahusas §21-1 čuožju ahte jus Sámi allaskuvla ii dohkket nákkáhallama, de sáhttá doavttirgrádakandidáhtta bealuštit nákkosgirjjis ođđasis. Ođđa nákkáhallama sáhttá doallat áramustá guhtta mánu manjá, ja nu guhkás go vejolaš, berre álgoálgoaš árvvoštallankomitea árvvoštallat dan, jus Sámi allaskuvla ii mearrit eará.

18. Eará geavatlaš dieđut

18.1. Preassadieđáhus ovdal nákkáhallandilálašvuodja

Go lea sohppojuvpon goas geahččaladdanlogaldallan ja nákkosdilálašvuohota dollojuvvoj, de kandidáhtta deavdá preassadieđáhusskovi mii lea Sámi allaskuvlla ruovttusiiddus. Son sádde skovi Sámi allaskuvlla diehtojuohkinkonsulentii, gii ráhkada kandidáhta vehkiin preassadieđáhusa nákkáhallandilálašvuodja birra. Diehtojuohkinkonsuleanta sáhttá váldit gova kandidáhtas. Jus nákkosgirjji bearpma maŋŋesiiddus lea nákkáhalli govva, de dát seamma gova sáhttá adnojuvvot maiddái preassadieđáhusas.

Nákkáhallama preassadieđáhusas almmuhuvvo maiddái liŋka Sámi allaskuvlla nákkáhallansiidui, ja dan siidui lasihuvvo dađistaga maiddái nákkosgirjji liŋka.

18.2. Nákkáhallanbeaivvi lunša, gáfestallan ja doavttirdoalut dahje -mállásat

Geahččaladdanlogaldallama maŋŋil lágiduvvo lunša. Fágagohti bovde nákkáhallanjođiheaddji, árvvoštallankomitea, bagadalliid, doavttirgrádastudeantta ja vejolaččat su lagamus bearraša lunšii ja ásahusas rektora ja prográmmajojđiheaddji.

Nákkahállandilálašvuodja maŋŋel lea gáfestallan.

Doavttirdoalut dahje doavttirmállásat lea eahketdoalut, maid nákkáhalli sáhttá lágidit jus hálida. Dát mállásat eai leat bákkolaččat, muhto dát lea vuogas vuohki loahpahit nákkáhallanbeaivvi allaárvosáš doaluid. Dákkár doavttirmállásat leat šaddan unnit formálalaččat manjimuš jagiid áigge. Čuovvovaš vugiid doalahit dábálaččat doavttirmállásiin: Nákkáhallama jođiheaddji berre bovdejuvvot oktan árvvoštallankomiteain, ja maiddái bagadallit leat doavttirmállásiid bovdejuvvon guossit. Nákkáhalli sáhttá bovdet maiddái iežas fágalaš kollegaid ja bearraša.

Nákkáhallama jođiheaddji doallá dábálaččat vuosttaš sártni. Dan maŋŋel boahtá goalmáat opponeanta (komitea jođiheaddji) gii doallá sártni mállásiid maŋŋel. Jus goahtejojđiheaddji (ja jus son ii leat nákkáhallama jođiheaddji) searvá mállásiidda, de son sáhttá doallat sártni goalmáat opponeantta maŋŋel. Bagadalliid sárdnevuorru lea goahtejojđiheaddji maŋŋá. Jus leat eará sártnit, de daid ortnet lea friddja.

18.3. Nákkáhallamii gullevaš goluid eretgeassin veiarrodiedáhusas

Norgga veiarroetáhta addá kandidáhttii rievtti geassit eret goluid mat leat čuožžilan nákkosgirjji deaddileami, mátkkošteami ja doavttirgrádamállásiid oktavuođas. Dán birra sáhttá eanet lohkat Veiarroetáhta neahttasiidduin: <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/arbeid-trygd-og-pensjon/utdanning/fradrag-for-kostnader-til-doktorgrad/>.